

Katowice, dnia 29 stycznia 2025 r.

INFORMACJA Nr 42/2024/EW

w sprawie pożaru endogenicznego zaistniałego w dniu 13 sierpnia 2024 r. o godzinie 23⁰², w Polskiej Grupie Górniczej S.A. Oddział KWK Ruda Ruch Halemba w Rudzie Śląskiej.

Pożar zaistniał w rejonie likwidowanej ściany 2c w pokładzie 405/1 w partii „L” na poziomie 1030 m. Pokład 405/1 w partii „L” o grubości od 3,8 m do 4,5 m i nachyleniu do 10°, zaliczony został do IV kategorii zagrożenia metanowego, II stopnia zagrożenia tąpnięciami, klasy B zagrożenia wybuchem pyłu węglowego oraz I stopnia zagrożenia wodnego. Węgiel tego pokładu zaklasyfikowano do II grupy skłonności do samozapalenia, a prognozowany czas inkubacji pożaru wynosił 60 dni. W stropie pokładu 405/1 zalegało około 14,4 m łupka ilasto - piaszczystego oraz około 29,0 m piaskowca, a w spągu około 10,2 m łupka ilastego. W dniu 22 listopada 2023 r. na południe od zrobów wyeksploatowanej ściany 1c rozpoczęto eksploatację tego pokładu ścianą 2c, prowadzoną pomiędzy chodnikiem ścianowym 2c równoległym, a chodnikiem ścianowym 3c, systemem podłużnym z zawalem stropu, z pozostawieniem płotu węglowego o grubości około 5m. Wyposażenie ściany 2c stanowiło 114 sztuk sekcji obudowy zmechanizowanej typu Hydrotech - 256/46 - Poz i Hydrotech-256/46 - Poz BSN, kombajn ścianowy FS-400 oraz przenośnik zgrzebłowy Rybnik 850. Po uzyskaniu wybiegu ściany około 430 m, eksploatacja pokładu 405/1 ścianą 2c została zakończona. W dniu 21 czerwca 2024 r. przystąpiono do likwidacji ściany 2c oraz zbrojenia kolejnej ściany 2c' zlokalizowanej w obcinie wtórnej ściany 2c, na wschód od ściany 2c. Likwidowana ściana przewietrzana była obiegowym prądem powietrza, doprowadzanym z chodnika ścianowego 3c w ilości 800 m³/min i odprowadzonym do chodnika ścianowego 2c równoległego w ilości 450 m³/min. Dodatkowo do skrzyżowania ściany z chodnikiem ścianowym 2c równoległym doprowadzano powietrze lutniociągim tłoczącym z powierzchni transportowej 1c w pokładzie 405/1, w ilości 450m³/min.

Rejon likwidowanej ściany 2c był monitorowany czujnikami stężenia metanu oraz analizatorami tlenu węgla, w tym analizatorem o nr kopalnianym 714 zabudowanym w chodniku ścianowym 2c równoległym, w odległości około 20m na zachód od zbrojonej ściany 2c'. Do dnia 13 sierpnia 2024 r. z likwidowanej ściany 2c wytransportowano kombajn, przenośnik ścianowy oraz 101 sztuk sekcji obudowy zmechanizowanej.

W dniu 13 sierpnia 2024 r., na zmianie nocnej rozpoczynającej się o godzinie 21³⁰, w rejon likwidacji ściany 2c i zbrojenia ściany 2c' skierowano łącznie 23 pracowników. O godzinie 22³⁹ analizator tlenu węgla nr kopalniany 714 zabudowany w chodniku ścianowym 2c równoległym zarejestrował gwałtowny wzrost zawartości tego gazu do

99ppm. Do tego czasu czujniki stężenia metanu zabudowane w rejonie likwidowanej ściany 2c zarejestrowały maksymalnie 0,5% CH₄.

Dyspozytor ruchu zakładu górniczego powiadomił o tym fakcie nadsztygara wentylacji zatrudnionego w rejonie likwidowanej ściany, który pomiarami ręcznymi wykonanymi w chodniku ścianowym 2c równoległym stwierdził występowanie 100ppm tlenu węgla.

O godzinie 23⁰² dyspozytor ruchu zakładu górniczego rozpoczął prowadzenie akcji ratowniczej. Wyzначył strefę zagrożenia, obejmującą wyrobiska w rejonie prowadzonej likwidacji i zbrojenia, oraz wyrobiska odprowadzające powietrze z tego rejonu. Wyprowadzono łącznie 35 pracowników w świeżym prądzie powietrza, bez użycia aparatów ucieczkowych. W wyniku zdarzenia nie odnotowano wypadków. O godzinie 23⁵⁵ prowadzenie akcji przejął z-ca kierownika ruchu zakładu górniczego. W związku z utrzymywaniem się wysokich stężeń CO podjęto decyzję o wyłączeniu z sieci wentylacyjnej likwidowanej ściany 2c. Po wykonaniu dwóch tam izolacyjnych o konstrukcji przeciwwybuchowej ze spoiwa szybkowiążącego, na bazie rejonowych przeciwpożarowych tam bezpieczeństwa tj. TB - 558 w chodniku ścianowym 2c równoległym i TB-559 w chodniku ścianowym 3c oraz po ustabilizowaniu się atmosfery kopalnianej na poziomie zgodnym z wymaganiami przepisów, kierownik akcji zakończył jej prowadzenie w dniu 19 sierpnia 2024 r. o godzinie 21⁰⁰.

Akcję nadzorowaną przez Okręgowy Urząd Górniczy w Katowicach, prowadzono z udziałem zastępów ratowniczych polskiej Grupy Górniczej S.A., Centralnej Stacji Ratownictwa Górniczego S.A. oraz OSRG w Bytomiu.

Prawdopodobną przyczyną pożaru było samozapalenie się spękanego płotu węglowego pokładu 405/1, zalegającego pomiędzy zrobami ściany 1c oraz zrobami ściany 2c.

W związku z zaistniałym pożarem oraz prowadzoną akcją Dyrektor OUG w Katowicach wydał decyzje, w których nakazał:

1. Dalsze prace związane z profilaktyką pożarową, w rejonie zakończonej akcji, prowadzić w oparciu o „dokumentację prac profilaktycznych”, zaopiniowaną przez kopalniane zespoły do spraw zagrożeń naturalnych i zatwierdzoną przez kierownika ruchu zakładu górniczego, uwzględniającą między innymi:
 - a. zabudowę urządzeń gazometrii automatycznej do kontroli składu i parametrów powietrza w czynnych wyrobiskach, w których w wyniku prowadzonej akcji przeciwpożarowej wykonano korki przeciwwybuchowe,
 - b. zakres i częstotliwość kontroli rejonu zakończonej akcji przeciwpożarowej,
 - c. zakres i częstotliwość kontroli tam o konstrukcji przeciwwybuchowej zabudowanych w chodniku 2c równoległym oraz w chodniku

ścianowym 3c, na zachód od powierzchni transportowej 1c w pokładzie 405/1,

- d. prowadzenie bieżącej kontroli parametrów gazów w otamowanej przestrzeni,
 - e. wyniki analizy możliwości dopływu gazów z otamowanej przestrzeni do czynnych wyrobisk i odpowiedniego zabezpieczenia czujnikami gazometrii automatycznej potencjalnie zagrożonych wyrobisk.
2. Określić granice pola pożarowego powstałego w wyniku otamowania przestrzeni objętej wpływami pożaru zaistniałego w dniu 13 sierpnia 2024 r. o godzinie 23⁰² w likwidowanej ścianie 2c w pokładzie 405/1 w partii „L”, na poziomie 1030 m.

Informację opracowano na podstawie danych z OUG w Katowicach.